

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 3T/46/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314010118
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Gylánik
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2014:5314010118.1

Uznesenie

Okresný súd Čadca samosudcom JUDr. Milanom Gylánikom, v trestnej veci obvineného J. Q., dňa 5. augusta 2014 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 241 ods. 1 písm. c) Tr. por., z dôvodu podľa § 215 ods. 1 písm. b) Tr. por. trestné stíhanie proti obv. J. Q., nar. XX.XX.XXXX T. U., trvale bytom Č. - I. F., H. X. XXXX/X, prechodne bytom U., F. Č.. X pre skutok, že:

dňa 03.02.2012 v meste A. uzatvoril so spoločnosťou Telervis plus, a.s., Bratislava, Zmluvu o spotrebiteľskom úvere číslo 3XXXXXXXX na sumu 300,- €, ktorú sa zaviazal splatiť spolu s poplatkom v sume 57,- € v siedmych mesačných splátkach, pričom uhradil iba prvú splátku v sume 6,- € pri podpise zmluvy, žiadnu ďalšiu mesačnú splátku už neuhradil, pričom v žiadosti o poskytnutie úveru uviedol nepravdivý údaj týkajúci sa zamestnania a mesačného príjmu, pretože v skutočnosti bol v čase uzatvorenia zmluvy bez zamestnania, čím spoločnosti Telervis plus, a.s., so sídlom Staré Grunty 7, Bratislava, spôsobil škodu, nesplatením úveru, v sume 351,- € a využitím domáceho servisu v sume 69,- €

právne kvalifikovaný obžalobou ako prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák.,

z a s t a v u j e ,

pretože nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Martin podal dňa 02.04.2014, pod Pv 537/12/5506 na Okresný súd Čadca obžalobu na obv. J. Q., pre vyššie uvedený skutok, právne kvalifikovaný obžalobou ako prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe ako je uvedené vo výroku uznesenia.

Súd postupom podľa ust. § 241 ods. 1 Tr. por. podanú obžalobu preskúmal a zistil nasledujúci skutkový a právny stav veci:

Uznesením zo dňa 03.10.2012 pod ČVS: ORP-518/OEK-CA-2012 vyšetrovateľ PZ podľa § 199 ods. 1 Tr. por. začal trestné stíhanie a súčasne postupom podľa § 206 ods. 1 Tr. por. vzniesol obvinenie J. Q. pre prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. .

Po vznesení obvinenia boli v predmetnej veci vypočutý obvinený, poškodený a svedkyňa D. J., bol vypracovaný znalecký posudok znaleckej organizácie Centrum duševného zdravia, s.r.o. Ďalej boli v rámci vyšetrovania zadovážené listinné dôkazy a to zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 320120292, klientská karta, zmluva o poskytovaní domáceho servisu, rozhodcovská zmluva, dohoda o zrážkach zo mzdy, pracovná zmluva uzatvorená medzi spoločnosťou DUMAKOV, s.r.o. ako zamestnávateľom a obvineným ako zamestnancom, mzdové listy, zápočtový list, správa súdneho exekútora, fotokópia znaleckého posudku vo veci posúdenia duševného stavu obvineného J. Q., správy o povesti obvineného, odpis z registra trestov. Okrem vyššie uvedených dôkazov neboli žiadne iné dôkazy po vznesení obvinenia vykonávané.

Zo spisového materiálu je ďalej zrejmé, že obvinený podal proti uzneseniu o vznesení obvinenia sťažnosť, ktorú odôvodnil v podstate tým, že skutok, ktorý mu je kladený za vinu nespáchal, úver nesplácal len z dôvodu, že sa dostal do platobnej neschopnosti z dôvodu exekúcie. Pri uzatváraní zmluvy nepredložil žiadne falošné listiny. Zaplatil aj prvú splátku, avšak, ako uviedol, z dôvodu exekúcie nemal dostatok finančných prostriedkov na splácanie ďalších splátok.

Obhajca obvineného pri preštudovaní spisu navrhol trestné stíhanie zastaviť, nakoľko nebolo preukázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obvinený stíhaný.

Prokurátor v obžalobe podanej súdu navrhol na hlavnom pojednávaní vypočuť obvineného, poškodeného a svedkyňu D. J.. Ďalej navrhol oboznámiť sa s listinnými dôkazmi, znaleckým posudkom, právami, posudkami a ostatnými listinnými dôkazmi vrátane výpisu z evidencie priestupkov a odpisu z registra trestov. Obžalobu odôvodnil v podstate tým, že obvinený J. Q. je zo spáchania žalovaného prečinu usvedčovaný Zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. 320120292, ktorú uzatvoril dňa 03.02.2012 v Čadci so spoločnosťou Telervis plus, a.s. Bratislava, klientskou kartou, v ktorej ako zamestnávateľa uviedol spoločnosť DUMAKOV, s.r.o., Bardejov, pričom ako príjem uviedol sumu 521,- € a celkové výdavky v sume 256,- €. Ďalej je usvedčovaný Zmluvou o poskytovaní domáceho servisu, rozhodcovskou zmluvou, štandardnými európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere, dohodou o zrážkach zo mzdy a splátkovým kalendárom. V čase podpisu Zmluvy o spotrebiteľskom úvere číslo 320120292 bol nezamestnaný. Týmto konaním obvinený naplnil všetky znaky skutkovej podstaty prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák.

Podľa § 241 ods. 1 písm. c) Tr. por. obžalobu podanú na súde pre prečin a zločin s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou osem rokov preskúma samosudca a podľa jej obsahu a obsahu spisu trestné stíhanie zastaví, ak sú tu okolnosti uvedené v § 215 ods. 1 Tr. por. .

Podľa § 215 ods. 1 písm. a) Tr. por. prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Okresný súd po preskúmaní spisového materiálu dospel k záveru, že podanie obžaloby prokurátorom nebolo dôvodné, nakoľko vykonaným dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že skutok, kladený obvinenému za vinu nie je trestným činom.

Z výpovedí obvineného a svedkov vyplýva nasledovný skutkový stav:

Obvinený J. Q. pri výsluchu uviedol, že má vedomosť o tom, že si požičal od spoločnosti Kešovka 300,- €, za tým účelom, že si riadne úver splatí, o čom svedčí aj prvá splátka a nasledovné splátky nemohol splácať, nakoľko voči nemu bola vedená exekúcia zo mzdy. Sprostredkovateľka úveru pani J. od neho žiadala zmluvu od zamestnávateľa, občiansky preukaz a kartičku poistenca, pýtala sa ho na príjem. Ďalej si overila telefonicky v spoločnosti Kešovka údaje a povedala mu, že má úver splatený. Nikoho k schváleniu úveru nenútil. Pani J. nijakým spôsobom nezavádzala, ani jej nepredložil falošné doklady. Nepredpokladal, že mu vzniknú komplikácia z dôvodu exekúcie. Nemohol sprostredkovateľku uviesť do omylu za účelom schválenia úveru a teda sa nemohol dopustiť úverového podvodu. Pokiaľ by si osoba,

ktorá schvaľovala jeho úver overila údaje a úver by mu neschválili, tak úver by nedostal. Dodal, že úver splatí, po tom ako sa zamestná, splácaniu sa nevyhýba.

Splnomocnenkyňa poškodeného R. Y. uviedla, že obvinený dňa 03.02.2012 uzatvoril zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 320120292 na sumu 300,- #€, ktorú sa zaviazal s poplatkom vo výške 57,- € uhradiť v siedmych mesačných splátkach, pričom prvé dve predstavovali sumu 6,- € a ďalších 5 po 69,- €, teda sa zaviazal uhradiť celkovú sumu vo výške 357,- €, pričom uhradil len prvú splátku v sume 6,- € a to dňa 03.02.2012, teda v deň podpísania úveru. Zmluva bola uzavretá obchodnou zástupkyňou slečnou D. J. na adrese trvalého bydliska obvineného- Obvinený ako zamestnávateľa uviedol spoločnosť DUMAKOV, s.r.o. so sídlom v Bardejove. Súčasťou zmluvy je aj zmluva o poskytovaní domáceho servisu, ktorou sa obvinený zaviazal uhradiť v dvoch mesačných splátkach po 69,- €, pričom bola uhradená len prvá splátka a to dňa 03.02.2012. Celková škoda, ktorá vznikla spoločnosti Telervis plus, a.s. predstavuje sumu 420,- €.

Svedkyňa D. J. - obchodná zástupkyňa poškodeného vypovedala, že zavolała na telefónne číslo, ktoré uviedol obvinený pri žiadosti o úver na infolinke, vypýtala si od obvineného adresu, rodné číslo a číslo občianskeho preukazu, opýtala sa ho, či je zamestnaný alebo živnostník alebo dôchodca. Obvinený jej povedal, že je zamestnaný. Po získaní uvedených údajov od obvineného tieto poskytla manažérovi spoločnosti, ktorý jej dal kladnú odpoveď a teda zavolała obvinenému, s ktorým si dohodli miesto stretnutia, pričom mu povedala, aby si nachystal výplatné pásky za posledné 2-3 mesiace, pracovnú zmluvu, ako aj výpis z účtu. Dňa 03.02.2012 v poobedňajších hodinách teda prišla k bytu obvineného v Čadci, na ulici H. X., kde spísali klientskú kartu, čiže jej dal občiansky preukaz, výplatné pásky, výpis z jeho účtu a SIPO účet. Údaje nadiktovala manažérovi, ktorý jej úver schválil. Následne po vysvetlení karty splátok vyplatila obvinenému sumu 300,- €, z ktorej mu odrátala prvú splátku 6,- € a splátku za domáci servis vo výške 69,- €. V hotovosti mu teda vyplatila sumu 225,- €, s čím obvinený súhlasil. Oznamila mu, že po nasledovnú splátku si príde 25.03.2012. Následne v uvedený deň mu volala, pričom jej obvinený poslal SMS správu, že zmenil zamestnávateľa, doposiaľ nedostal ešte výplatu na účet, ale bude sa snažiť splátku do konca mesiaca uhradiť. Od tejto SMS sa jej viac nezval. Zaplatenie prvej splátky bolo podmienkou pre poskytnutie predmetného úveru, pričom keby túto obvinený nezaplatil, úver by nedostal. Obvinený jej pri schvaľovaní úveru predložil aj výplatné pásky, čo je podmienka pre poskytnutie úveru. Obvinený jej uviedol, že platí výživné 50,- €, žiadne iné záväzky jej neuviedol.

Z listinných dôkazov mal súd preukázané nasledovné:

- podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 03.02.2012 uzatvorenej podľa zákona č. 129/2010 Z.z. medzi spoločnosťou Telervis plus, a.s. ako veriteľom a obvineným J. Q. ako dlžníkom vyplýva, že veriteľ na základe tejto zmluvy pri jej podpise poskytol dlžníkovi bezúčelový, hotovostný, spotrebiteľský úver vo výške 300,- €. Úver bol poskytnutý za celkový úrok 20% z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 14% z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov. Za poskytnutie úveru si veriteľ účtuje odmenu vo výške 18% z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 5% z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov. Celková dlžná čiastka na úhradu predstavuje sumu 357,- €. Obvinený sa zaviazal uhradiť veriteľovi úver riadne a včas vrátane odplaty v 7 mesačných splátkach, a to nasledovne: v prvých 2 mesačných splátkach vo výške 6,- € a ďalej v pravidelných rovnomerných 5 mesačných splátkach vo výške 69,- €, pričom prvá splátka je splatná 10. deň po uzatvorení tejto zmluvy, každá ďalšia splátka až do úplného zaplatenia je splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Veriteľ je oprávnený žiadať od dlžníka vrátenie celej dlžnej sumy po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením jednotlivkej splátky, ak sa zmluvé strany nedohodnú písomne inak. Doporučený termín úhrady 25 dňa v mesiaci. Priemerná RPMN v zmysle § 9 ods. 2 písm. y) zákona 129/2010 Z.z. je ku dňu podpisu zmluvy pri splatnosti úveru na 7 mesiacov 42,84 %;

- Z klientskej karty (príloha k zmluve o spotrebiteľskom úvere) vyplýva, že obvinený pri podpise zmluvy uviedol ako zamestnávateľa spoločnosť DUMAKOV, s.r.o. so sídlom v Bardejove a čistý príjem v sume 512,- €;

- Podľa zmluvy o poskytovaní domáceho servisu sa obvinený zaviazal využívať domáci servis poskytovaný spoločnosťou Telervis plus, s.r.o. a zaplatiť poskytovateľovi odmenu v celkovej výške 138,- € a to v pravidelných 2 mesačných splátkach po 69 €.

- Podľa rozhodcovskej zmluvy uzatvorenej medzi spoločnosťou Telervis plus, s.r.o. a obvineným J. Q. sa zmluvné strany dohodli, že všetky spory vzniknuté z právnych vzťahov vyplývajúcich zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 320120292 zo dňa 03.02.2012 alebo súvisiacich so zmluvou, vrátane všetkých vedľajších právnych vzťahov, nárokov na vydanie bezdôvodného obohatenia, nárokov na náhradu škody, sporov o výklad, zánik zmluvy alebo o platnosť, výklad alebo zánik Rozhodcovskej zmluvy, predložia na rozhodnutie buď stálemu rozhodcovskému súdu: Medzinárodný rozhodcovský súd so sídlom Na vříšku 12, 811 01 Bratislava zriadenému spoločnosťou Rozhodcovská spoločnosť, a.s. alebo všeobecnému súdu Slovenskej republiky, ktorého právomoc je daná podľa príslušných procesných právnych predpisov, vzťahujúcich sa na predmet sporu;

- Podľa dohody o zrážkach zo mzdy obvinený súhlasil, aby mu zamestnávateľ, spoločnosť DUMAKOV, s.r.o. so sídlom v Bardejove zrážal na úhradu záväzku plynúceho zo Zmluvy o úvere č. 320120292 zo dňa 03.02.2012 a zo zmluvy o poskytovaní domáceho servisu zo dňa 03.02.2012 pravidelne mesačne čiastku v najvyššej zákonnej výške, t.j. v rozsahu stanovenom v ust. § 276 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku, najmenej ale vo výške 75,- €, alebo v najvyššej možnej výške až do úplného vyrovnania pohľadávky veriteľa. Jednotlivé zrážky budú poukazované platiteľom mzdy na účet vedený v Poštovej banke, a.s. č.ú 3535353535/6500 v.s. 320120292.

- Z pracovnej zmluvy zo dňa 14.09.2011, uzatvorenej medzi zamestnávateľom, spoločnosťou Dumakov, s.r.o. so sídlom Puškinova 9, Bardejov ako zamestnávateľom a obvineným J. Q., ako zamestnancom vyplýva, že obvinený bol u spoločnosti DUMAKOV, s.r.o. zamestnaný od 14.09.2011 na dobu neurčitú, s miestom výkonu práce Bardejov, so mzdou vo výške 317,- € mesačne;

- Podľa správy Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca bol obvinený zamestnaný v spoločnosti DUMAKOV, s.r.o. od 14.09.2011 do 07.01.2012, od 15.02.2012 do 20.08.2012 bol zamestnaný v spoločnosti INA Kysuce, a.s. so sídlom v Kysuckom Novom Meste;

- Zo správy súdneho exekútora H.. G. Y. vyplýva, že voči obvinenému sú na exekútorskom úrade vedené dve exekučné konania, a to v prospech oprávnených Československá obchodná banka, a.s. a J.. N. S..

- Podľa pripojeného znaleckého posudku znalcov J.. Y.S. F. a J.. X. S. k vyšetrovaciemu spisu ORPZ Žilina sp. zn. ČVS: ORP-195/OVK-ZA-2010, obvinený J. Q. trpel závažnou duševnou poruchou - Paranoidným vývojom. Obvinený chápe zmysel trestného konania, avšak vzhľadom k jeho duševnej poruche a vymiznutej kritičnosti voči jej prejavom (paranoidne perzekučným bludom) nevníma reálne svoje postavenie v trestnom konaní (necíti sa vinným, pretože o svojich dôvodoch konania je bezpodmienečne presvedčený, že sú pravdivé). Z psychiatrického hľadiska je pobyt obvineného na slobode nebezpečný pre spoločnosť v zmysle možného pokračovania v „ohováraní a sťažovateľských aktivitách“ pri absentujúcej kritičnosti voči subjektívnym paranoidným postojom. U obvineného pretrváva jeho bludné presvedčenie o tom že je poškodzovaný súdmi, prokuratúrou, políciou, čo zastrešuje a organizuje jeho bývalý švagor p. S.;

- Zo znaleckého posudku znaleckej organizácie O., s.r.o. vyplýva, že v čase spáchania trestnej činnosti u obvineného nešlo o žiadnu duševnú chorobu v zmysle choromyselnosti, jedná sa u neho o poruchu osobnosti - paranoidne - kverulačnú psychopatiu. Obvinený v čase spáchania žalovaného skutku netrpel žiadnou duševnou chorobou v zmysle choromyselnosti. Obvinený v čase spáchania skutku vedel a mohol rozpoznať protiprávnosť a spoločenskú nebezpečnosť svojho konania, a toto svoje konanie mohol ovládať v plnej miere.

- podľa správy Mestského úradu Čadca, obvinený sa za posledných 5 rokov dopustil priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, za čo mu bola uložená pokuta 10 €.

- obvinený bol doposiaľ priestupkovo riešený 6 krát a to pre priestupky proti občianskemu spolunažívaniu a proti majetku, v registri trestov GP SR záznam nemá.

- Z pripojených spisov Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 9T/45/2011 a Okresného súdu Martin sp. zn. 3T/129/2011 mal súd preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 09.10.2012, č.l.

9T/45/2011 - 502 bol obvinený J. Q. podľa § 285 písm. d) Tr. por. oslobodený spod obžaloby Okresnej prokuratúry Ružomberok č. Pv-254/2010 zo dňa 28.02.2011 pre prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 246 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák., pretože nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedný a uznesením Okresného súdu Martin zo dňa 22.05.2013 č.l. 3T/129/2011-276 bolo podľa § 241 ods. 1 písm. c) pre okolnosť uvedenú v § 215 ods. 1 písm. e) Tr. por. zastavené trestné stíhanie obvineného J. Q. pre prečin krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Tr. zák. a pokračovací prečin ohovárania podľa § 373 ods. 1 Tr. zák. pretože obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Základným predpokladom na to, aby súd mohol vo veci vykonať súdne pojednávanie je podanie obžaloby prokurátorom. V zmysle § 234 ods. 1 Tr. por. prokurátor podá obžalobu vtedy, ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd.

Posúdenie tejto otázky závisí od toho, či v prípravnom konaní boli dôkazy potrebné pre meritórne rozhodnutie súdu obstarané v súlade so zákonom a úzko súvisí s ust. § 2 ods. 10 Tr. por. Podľa tohto ustanovenia sú orgány činné v trestnom konaní pred podaním obžaloby povinné postupovať tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. S rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Náležité zistenie skutkového stavu veci znamená, že orgán činný v trestnom konaní sám určuje mieru dokazovania, ktorú musí v konaní vykonať aby bola táto požiadavka splnená. Orgán činný v trestnom konaní musí vykonať také dôkazy, ktoré zabezpečia náležité zistenie skutkového stavu veci bez dôvodných pochybností tak, aby bolo možné vo veci spravodlivo rozhodnúť.

Prokurátor je v zmysle § 2 ods. 10 Tr. por. povinný zákonom upraveným postupom vždy náležite zistiť skutkový stav veci v rozsahu nevyhnutnom na jeho rozhodnutie a z neho vychádzať pri každom procesnom i hmotnoprávnom rozhodnutí, vrátane rozhodnutia o podaní obžaloby v zmysle § 234 ods. 1 Tr. por.

Preto aj postup prokurátora podľa § 234 ods. 1 Tr. por. (podanie obžaloby) predpokladá dostatočné objasnenie veci minimálne v takom rozsahu, aby z neho bolo zrejmé, že:

- skutok sa stal,
- skutok vykazuje všetky znaky skutkovej podstaty žalovaného trestného činu,
- existuje spoľahlivý záver, že žalovaný skutok spáchal obvinený,
- nie sú dané okolnosti, vylučujúce trestnú zodpovednosť (§ 22, § 23 Tr. zák.) a
- nie sú dané okolnosti vylučujúce protiprávnosť činu (§ 24, § 25, § 26, § 27, § 28, § 29, § 30 Tr. zák.).

Vyššie uvedené podmienky tvoria nevyhnutný základ na posúdenie, či výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného

pred súd. Ak nebude splnená čo i len jedna z nich, oprávnené a opodstatnené prichádza do úvahy postup súdu podľa § 241 ods. 1 písm. c) Tr. por.

V prípravnom konaní je nevyhnutnou povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou pristupovať k objasňovaniu okolností a vykonávaniu dôkazov svedčiacich proti obvinenému a okolností svedčiacich v prospech obvineného. Ak v prípravnom konaní nie sú náležite zistené a dôkazne podložené aj tieto skutočnosti, nemôže prokurátor udržateľne argumentovať, že

výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd.

Pri preskúmaní obžaloby v intenciách § 241 Tr. por. treba hodnotiť výsledky prípravného konania aj z toho hľadiska, či odôvodňujú postavenie obvineného pred súd. Jeho účelom nie je riešenie otázky viny na podklade podrobného rozboru a vyhodnotenia dôkazov tak ako na hlavnom pojednávaní pri rešpektovaní zásady rovnosti strán v konaní pred súdom (§2 ods. 14 Tr. por.); v každom prípade však treba hodnotiť výsledky prípravného konania z hľadiska, či odôvodňujú postavenie obvineného pred súd. V trestnej veci obvineného J. Q., na otázku, či výsledky prípravného konania odôvodňujú jej postavenie pred súd treba odpovedať záporne.

Podľa § 241 ods. 1 písm. c) Tr. por. obžalobu podanú na súde pre prečin a zločin s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou osem rokov preskúma a podľa jej obsahu a obsahu spisu trestné stíhanie zastaví, ak sú tu okolnosti uvedené v § 215 ods. 1.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b) Tr. por. prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Trestné stíhanie po preskúmaní obžaloby sa nemôže zastaviť, ak vec nie je náležite objasnená a dajú sa zistiť ešte ďalšie okolnosti, ktoré môžu podozrenie proti obvinenému buď ďalej zosilniť alebo naopak zoslabiť, v danom prípade má samosudca za to, že vec bola v prípravnom konaní náležite objasnená a do úvahy neprichádza vykonanie iných dôkazov ako tých, ktoré boli vykonané v prípravnom konaní (tak prokurátor, ako aj obvinený nenavrhujú vykonanie ďalších dôkazov).

Možno pripustiť, že súd v zmysle § 2 ods. 11 Tr. por. môže vykonať na hlavnom pojednávaní aj dôkazy, ktoré strany nenavrhli. Iniciatíva súdu pri vykonávaní dôkazov má však svoje hranice a tie končia tam, kde začínajú hranice spravodlivého procesu (§ 2 ods. 7) a hranice rovnosti strán v konaní pred súdom a kontradiktórneho procesu (§ 2 ods. 14).

V zmysle § 1 Tr. por. je trestný proces upravený ako kontradiktórne konanie dvoch protistrán - prokurátora na jednej strane a obvineného a jeho obhajcu na strane druhej, ktoré budú pred súdom predkladať a vykonávať dôkazy, ktoré obvineného usvedčujú alebo oslobodzujú, pričom ich posúdenie bude úlohou súdu ako nestranného rozhodovacieho orgánu. Platí teda, že súd má rozhodnúť spor medzi prokurátorom (štátom) a obvineným. Pri tomto rozhodovaní musí súd zachovať nestrannosť a nesmie iniciatívne napomáhať jednej alebo druhej strane. Ak by sa tak stalo, došlo by k porušeniu nielen zásady rovnosti strán v konaní pred súdom, ale aj zásady spravodlivého procesu.

Podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. kto vyláka od iného úver alebo zabezpečenie úveru tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru, a tak mu spôsobí malú škodu, potrestá sa odňatím slobody na jeden až päť rokov.

Objektom toho trestného činu, rovnako ako pri všeobecnom trestnom čine podvodu podľa § 222 je cudzí majetok, špecificky však ten majetok, z ktorého sa poskytuje úver alebo záruka na úver.

Úver sa poskytuje na základe zmluvy o úvere, ktorou sa veriteľ zaväzuje, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky (viď § 497 až 507 Občianskeho zákonníka). Na trestnosť páchatela sa vyžaduje, aby iného uviedol do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru, ktoré však nie sú v súlade so skutočnosťou a tak vylákal od neho úver alebo záruku na úver. Ďalšou podmienkou trestnosti zároveň je, aby páchatel takým konaním inému spôsobil malú škodu alebo získal pre seba malý prospech.

Pre spáchanie trestného činu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 sa vyžaduje, aby páchatel spôsobil malú škodu. Za trestný čin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 treba považovať i jednotlivé útoky, ktorými páchatel'a spôsobí škodu nižšiu, ako je škoda nie nepatrná, ak ide o útoky spáchané spolu s ďalšími formami pokračovania v trestnom čine a celková škoda túto hranicu dosiahne.

Spôsobením malej škody sa rozumie následok vo forme škody v sume 266,- €, čo vyplýva z výkladového pravidla v § 125 ods. 1 Trestného zákona. Ide o najnižšiu hranicu škody podľa trestného zákona. Pod touto hranicou sa nejedná o trestný čin, môže sa jednať o priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona o priestupkoch.

Ako je z vyššie citovaných ustanovenia Trestného zákona zrejmé, pre naplnenie zákonných znakov skutkovej podstaty prečinu podvodu, sa vyžaduje spôsobenie aspoň malej škody, t.j. 266,- €.

Pokiaľ svedkyňa D. J. uviedla, že obvinenému vyplatila na ruku sumu 225,- € (po odpočítaní poplatku a prvej splátky) nie je možné skutok považovať za trestný čin, a to ani po pripočítaní prípadných úrokov z omeškania vo výške 9% ročne (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka), resp. úroky ktoré v tom čase za obdobné úvery poskytovali banky. V skutočnosti tak poškodený poskytol obvinenému úver vo výške 231,- € (po pripočítaní splátky 6,- €, ktorú obvinený uhradil v deň podpisu zmluvy)

Pokiaľ ide o sumu 420,- €, ktorú si poškodený uplatnil, táto suma je navýšená o úrok, poplatok za spracovanie úveru a poplatky za domáci servis, tu dáva súd do pozornosti, že takýmto poplatkom a úrokom (RPMN vo výške 42,84 %) neposkytuje ochranu ani Občiansky zákonník, pretože sa jedná o tzv. neprimerané zmluvné podmienky a ide o bezdôvodné zhoršenie zmluvného postavenia spotrebiteľa - preto ide o neprijateľnú podmienku (a preto neplatnú) podmienku v spotrebiteľskej zmluve podľa cit. ust. § 53 ods.1,2 a 4 v spojení s ust. § 54 ods.1,2 Obč. zák., a už vôbec nie Trestný zákon.

Za daného skutkového stavu mal samosudca preukázané, že medzi poškodeným a obvineným došlo k uzavretiu zmluvy o úvere, avšak suma, ktorá bola poskytnutá obvinenému nepostačuje na trestnoprávny postih obvineného, pretože výška škody je jedným zo základných znakov skutkovej podstaty prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák.

Trestné právo nemôže slúžiť ako prostriedok nahradzujúci ochranu práv a oprávnených záujmov jednotlivca v oblasti súkromnoprávných vzťahov, kde závisí predovšetkým od individuálnej aktivity jednotlivca, občana, aby si strážil svoje práva, ktorým má súdna moc poskytovať ochranu, kde je neprijateľné, aby túto ochranu aktívne prebrali orgány činné v trestnom konaní, ktorých úlohou je prevažne ochrana celospoločenských hodnôt a nie priamo konkrétnych subjektívnych práv jednotlivca, ktoré svojou povahou spočívajú v súkromnoprávnej oblasti, určité pochybenie či nedostatočná účinnosť zákonných nástrojov slúžiacich k faktickému výkonu právoplatných a vykonateľných súdnych rozhodnutí, nemôže viesť k tomu, aby tieto opatrenia boli nahradzované či dopĺňované prostriedkami trestného práva.

V zmysle Článku 17 odsek 2 Ústavy SR nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

V právnom štáte je neprípustné, aby prostriedky trestnej represie slúžili k uspokojovaniu subjektívnych práv súkromnoprávnej povahy, ak nie sú vedľa toho splnené všetky predpoklady vzniku trestnoprávnej zodpovednosti. Vzhľadom na povahu celej záležitosti je vhodné túto záležitosť riešiť prostriedkami občiansko-právnej ochrany, podaním konkrétnych návrhov na súd.

Vyhodnotením vyššie uvedených dôkazných materiálov, najmä výpovedí obvineného a výpovede svedkyne D. J., možno konštatovať, že tento skutok nie je trestným činom, pretože nebola naplnená skutková podstata žalovaného trestného činu a súčasne nie je dôvod na postúpenie veci, pretože uplynula doba dvoch rokov.

Na základe vyššie uvedeného súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a postupom podľa cit. ust. § 241 ods. 1 písm. c/ Tr. por., z dôvodu podľa § 215 ods. 1 písm. b) Tr. por. trestné stíhanie proti obvinenému J. Q. zastavil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu môžu prokurátor aj obvinený podať sťažnosť do 3 dní od oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Čadca na Krajský súd v Žiline. Sťažnosť má odkladný účinok.